

հարկ արար զկղերն եկեղեցւոյ , շնորհեաց զայլ և այլ իրաւունս հովուաց նորին , երարձ և զհեթանոսական աղտեղի սոփորութիւնս , մանաւանդ զգոհս կոող , և հուսկ ուրեմն ետ փակել զմեհեանս և փոխանակ նոցա կանգնել զեկեղեցիս յամենայն տեղիս :

Շիջաւ հրդեհն հեթանոսական , և սկիզբն առ զարգանալ և բարգաւաճել կրօնն աստուածապաշտութեան . սահայն հակառակութիւնք փառամով եպիսկոպոսաց՝ հովիւ և առաջնորդ կոչեցելոց՝ վրդովեաց ղխաղաղութիւնն . զի արդէն երեւեալ էր մոլորութիւն Դոնատեանց յամի 311 : Թէպէտ բազում անգամ 'ի ժողով գումարեալ քննեցան առաջի Կայսեր հակառակութիւնք և ամբաստանութիւնք , այլ չեղեւ հնար միարանել նոցա , որ եւ տեւեաց մինչեւ երեւումն Արիանոսութեան , որոյ սկզբնահայր եկաց Արիոս Աղեքսանդրացի կամ Լիբէացի : Սա ձեռնադրեցաւ Սարկաւադ 'ի Պետրոս եպիսկոպոսէ Աղեքսանդրացւոց և մերժեցաւ նշովիւք . իբրեւ աղաչեցին ժառանգաւորքն արձակել զնա 'ի կապանաց նշովիցն , պատմեաց նոցա ըզհրաշալի զայն տեսիլ , « Տէր , ո՛վ պատառեաց զպատմութեան քո , ասէ , Արիոս : Իսկ Ակիւղլաս յաջորդն Պետրոսի խաբեալ 'ի պատիր բանից Արիոսի , ընկալաւ զնա և ձեռնադրեաց երէց : Իբրեւ յաջորդեաց յաթոռն Աղեքսանդրոս , ծանրացասումն եղեւ Արիոս , զի ինքն ակն ունէր նստիլ յաթոռն հայրապետական . եւ սկիզբն առնէր այնուհետեւ քամահրել զձմարիտ վարդապետութիւնն Աղեքսանդրոսի եւ հրապարակաւ սերմանել զիւր հայհոյութիւնն , եւ 'ի մոլար վարդապետութեան իւրում ասէր , « Որդին Աստուծոյ ոչ է հաւասար Հօր , և ոչ 'ի բնութենէ և յէութենէ Հօր , ոչ միասնական և ոչ հանգիտապատիւ նմին , ոչ ծնեալ 'ի նմանէ յառաջ քան զյաւիտեանս , այլ օտար իմն և կրտսեր եւ յետ ժամանակի գոյացեալ որպէս զարարած բնութիւն , և անգրանիկ ամենայն արարածոց , և նովաւ արարեալ զամենայն արարածս » : Խորե . Բ . 86 : Զեռնառու և օգնական գտաւ սմա և Եւսեբիոս եպիսկոպոս Նիկիմիդեայ : Աղեքսանդրոս նշովիւք դատապարտեաց զԱրիոս եւ զհամախոհս նորա 'ի ժողովի 100 եպիսկոպոսաց (321) , եւ սիւնհոդոսական թղթով ծանոյց զիրս համօրէն